

Retten til genoptagelse efter retsplejelovens § 987, stk. 2, er derimod at betragte som et ordinært retsmiddel. Hvis domsforhandlingen i medfør af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, er gennemført uden tiltaltets tilstedeværelse, er sagen således først endeligt afsluttet, når den ordinære frist på 4 uger for at anmode om genoptagelse er udløbet. Det bemærkes, at fristen regnes fra forkyndelsen af dommen.

Hvis Procesbevillingsnævnet giver tredjeinstansbevilling eller – hvor det kræves – andeninstansbevilling, er sagen imidlertid ikke længere endeligt afsluttet. Det samme gælder, når ankeinstansen tillader anke efter ankefristens udløb, eller når der træffes bestemmelse om genoptagelse af en sag. Såfremt Den Særlige Klageret efter domfældtes død ophæver en dom i medfør af retsplejelovens § 982, 2. pkt., er sagen naturligvis (stadig) endeligt afsluttet.

Det kan således forekomme, at en sag, der er endeligt afsluttet, ophører med at være det. Dette skyldes eksistensen af ekstraordinære retsmidler og er uundgåeligt, da sager alternativt aldrig ville kunne anses som endeligt afsluttet. Da reglerne om aktindsigt i afsluttede straffesager er udformet med henblik på, at sagens behandling er afsluttet, ophører adgangen til aktindsigt i medfør af den foreslåede § 41 d, hvis Procesbevillingsnævnet giver anketilladelse, eller hvis der træffes bestemmelse om genoptagelse. Adgangen til aktindsigt genindtræder på det tidspunkt, hvor sagen på ny er endeligt afsluttet.

Sager afsluttes undertiden uden dom. Indenretslige bøvedtagelser eller advarsler efter retsplejelovens §§ 936 og 937 afslutter sagen, idet indbringelse for højere ret kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse. Udenretslig bøvedtagelse efter retsplejelovens § 924 kan omgøres efter samme regler som afgørelser om påtaleopgivelse og tiltalefrafald og er derfor i relation til, hvornår sagen er endeligt afsluttet, ligestillet hermed.

Påtaleopgivelse og tiltalefrafald kan frit omgøres af den overordnede anklagemyndighed inden for en frist på 2 måneder. Eftersom der ikke gælder nogen betingelser (ud over et almindeligt saglighedskrav) for omgørelsen, må dette anses for et ordinært retsmiddel, og en sag, der afsluttes ved påtaleopgivelse eller tiltalefrafald, kan derfor først anses for endeligt afsluttet, når omgørelsesfristen efter retsplejelovens § 724, stk. 2, er udløbet. Som nævnt gælder det samme for sager, der afsluttes ved udenretslig bøvedtagelse.

De foreslåede regler om aktindsigt i afsluttede straffesager forudsætter, at nogen har været sigtet i sagen. Sager, hvor efterforskningen er indstillet i medfør af retsplejelovens § 749, stk. 2, 1. pkt., falder således

uden for forslaget. Det bemærkes i den forbindelse, at efterforskningen til enhver tid vil kunne fortsættes, uden at der gælder særlige betingelser herfor.

Såfremt sigtelse er rejst, men forfølgningen standses på ubestemt tid, jf. straffelovens § 94, stk. 6, 2. pkt., er sagen ikke endeligt afsluttet. Hvis et eventuelt strafansvar på et tidspunkt foreldes efter straffelovens regler herom, må sagen dog anses for endeligt afsluttet. Er der tvivl om, hvorvidt der er indtrådt forældelse, påhviler det den myndighed, der træffer afgørelse om aktindsigt, at tage stilling til, om det ved denne afgørelse kan lægges til grund, at et eventuelt strafansvar er forældet. En sådan præjudiciel afgørelse om, hvorvidt der er indtrådt forældelse, som træffes i forbindelse med en afgørelse om aktindsigt, er naturligvis ikke bindende for afgørelsen af selve straffesagen, hvis denne senere rent faktisk gennemføres til dom.

Det bemærkes, at udtrykket »sagen er endeligt afsluttet« ikke har helt samme betydning som udtrykket »sagen er afgjort«, der i dag anvendes i forvaltningslovens § 18, og hvor det antages, at en sag er »afgjort«, selv om den overordnede anklagemyndighed har mulighed for at omgøre afgørelsen i medfør af retsplejelovens § 724, stk. 2. Fremover vil en anmodning om aktindsigt, der er begrundet i et ønske om at skaffe oplysninger til brug for en eventuel klage til den overordnede anklagemyndighed, derfor skulle behandles efter principperne om meroffentlighed, jf. den foreslåede § 41 g og bemærkningerne hertil.

Ligesom efter gældende ret er interne arbejdsdokumenter ikke omfattet af retten til aktindsigt, jf. *stk. 2*, der også indeholder en nærmere definition af, hvad der i denne sammenhæng skal forstås ved interne arbejdsdokumenter.

Stk. 2, *nr. 1*, hvis formulering er inspireret af offentlighedslovens § 7, nr. 1, omfatter dokumenter, der udarbejdes af retten, politiet eller anklagemyndigheden udelukkende til eget brug ved behandlingen af en sag. Et dokument kan således kun anses som et internt arbejdsdokument efter nr. 1, hvis det ikke er videregivet til nogen uden for henholdsvis retten eller politiet/anklagemyndigheden.

Som eksempler kan for retternes vedkommende nævnes udkast til retsbogstilførsler eller retsafgørelser, som udelukkende anvendes af retten selv. Tilsvarende gælder notater, som en dommer eller anden medarbejder ved retten foretager i forbindelse med sagens behandling, og som udelukkende anvendes af retten selv.

Som eksempler kan for politiets og anklagemyndighedens vedkommende nævnes politiets og anklagemyndighedens interne overvejelser om tiltalespørgs-